

**Дар'я БИБИК,
м.Київ,**

старший науковий співробітник лабораторії соціальної педагогіки та соціальної роботи
Інституту проблем виховання НАПН України,
доцент кафедри соціальної освіти і соціальної роботи
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,
доктор філософії в галузі соціальної роботи

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ ДЛЯ УСПІШНОЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ

***Анотація.** У цій статті розглядається вплив соціальної згуртованості на успішну партнерську взаємодію між соціальними інституціями. Особлива увага приділяється стратегіям співпраці та взаємодопомоги між різними організаціями, що розглядаються як важливий чинник у досягненні успіху у такій взаємодії. Особливий акцент робиться на важливості підтримки та розвитку соціальної згуртованості, яка відображається в покращенні спільних зусиль у розв'язанні соціальних проблем та досягненні спільних цілей.*

***Ключові слова:** згуртованість, партнерство, підтримка, соціальні інституції.*

У сучасному світі значення соціальної згуртованості в контексті соціальної роботи набуває особливого значення через актуалізацію успішного партнерства соціальних інституцій для досягнення соціальних змін. В Україні різні аспекти соціальної роботи впроваджують соціальні державні і спеціалізовані служби різних міністерств і відомств. Всі вони мають власні особливості щодо організації діяльності з питань соціальної допомоги різним вразливим групам населення. Особливе місце у соціальній роботі займає соціальне партнерство як одна з умов взаємодії і вирішення соціальних проблем клієнта. Тому важливою є успішна партнерська взаємодія всіх соціальних інституцій. Зважаючи на це, соціальна згуртованість розглядається як «клей», який на сьогоднішній день утримує суспільство разом, знаходиться під впливом різних секторів – освітніх закладів, державних організацій, громадських організацій, благодійних фондів, бізнес-організацій тощо. Об'єднання зусиль фахівців соціальної сфери та ресурсів різних соціальних установ дозволяє ефективно впливати на виклики, з якими стикається сучасне суспільство, сприяє досягненню соціальних змін та покращенню якості життя громадян. А отже, соціальна згуртованість може бути ефективним інструментом розвитку, оскільки вона може мобілізувати населення для досягнення більших цілей і виконання більшої кількості завдань [2].

Актуальність обраної теми визначається кількома характерними для цієї ситуації тенденціями. По-перше, особливими соціальними очікуваннями щодо

співпраці та взаємодії між різними соціальними інституціями та установами, а також прагненням до ефективного розв'язання соціальних проблем сучасного суспільства. По-друге, через зростання обізнаності та активності громадськості в сфері соціальних питань, адже зацікавленість громадян у вирішенні соціальних проблем створює підґрунтя для співпраці між різними суб'єктами та для впровадження ініціатив, спрямованих на досягнення соціальних змін. По-третє, наявністю складних викликів і проблем, таких як війна, екологічні кризи, соціальні нерівності та глобальні пандемії, підкреслює важливість спільних зусиль та партнерства між соціальними інституціями. Успішна партнерська співпраця стає необхідним елементом для вирішення соціальних проблем і досягнення позитивних соціальних змін в суспільстві.

Зрозуміло, що цінність успішної співпраці всіх суб'єктів в площині соціальної роботи полягатиме у спрямуванні на зміцнення соціальної згуртованості та підвищення якості життя населення [1], оскільки цільові групи та спільноти, які мають підтримку та ресурси соціальних інститутів, можуть активніше залучатися до рішення соціальних проблем і спільно працювати над досягненням загальних цілей благополуччя та розвитку.

Очевидно, що тісна співпраця всіх суб'єктів соціальної роботи відіграє вирішальну роль у впливі на довіру та згуртованість громади. Вона діє як сполучна сила, яка зміцнює міжособистісні стосунки та сприяє соціальній згуртованості в українському суспільстві. Дослідження підкреслюють, що соціальна згуртованість, отримана від колективних дій, має важливе значення для зміцнення енергії в громадах для усунення суспільних розривів. Крім того, варто підкреслити, що соціальна згуртованість є ключовим фактором у посиленні взаємодії, зокрема в заохоченні колективних дій для добробуту територіальних громад та сталого розвитку в суспільстві. Взаємодія між членами громади є життєво важливою для підвищення згуртованості шляхом побудови взаємної довіри та зміцнення стосунків у громаді. Фактори доброзичливого середовища та показники діяльності соціальних інституцій також відіграють важливу роль у формуванні рівня довіри громади, підкреслюючи важливість підтримки стійких зв'язків.

Важливими аспектами партнерської взаємодії соціальних інституцій є сприяння:

- взаємному розвитку та підтримці, яке передбачає стимулювання росту та успіху кожної інституції у партнерстві, зокрема надання консультацій, обмін

кращими практиками для зміцнення професійних навичок та збільшення ефективності роботи;

- обмін досвідом та ресурсами допомагає оптимізувати використання наявних ресурсів та забезпечити максимальний вплив на громадський розвиток, як-от: обмін інформацією, матеріальними ресурсами, фінансовою підтримкою та іншими необхідними засобами;

- побудова відкритого та довірливого спілкування забезпечує взаємопорозуміння, сприяє вирішенню конфліктів та створює атмосферу співпраці та спільної відповідальності;

- створення механізмів для вирішення спільних проблем та потреб громади дозволяє інституціям ефективно реагувати на виклики та здійснювати вплив на суспільство. Це може включати в себе ініціювання та створення спільних програм, проєктів для вирішення конкретних проблем та потреб.

Отже, соціальна згуртованість відіграє ключову роль у сприянні успішної партнерської взаємодії між соціальними інституціями, створюючи базу для спільної роботи та досягнення загальних цілей в сфері соціальної роботи. А успішна партнерська взаємодія між соціальними інституціями в Україні стає важливим чинником для досягнення соціальних змін та підвищення якості життя громадян.

Список використаних джерел

1. Бибик, Д., Савельчук, І. Соціальна згуртованість молоді в Україні в умовах воєнного стану. *Соціальна робота та освіта*. 2023. С. 7–16. <https://doi.org/10.25128/2520-6230.23.1.1>
2. Helliwell, I.F. Внесок людського та соціального капіталу в стійке економічне зростання та добробут: звіт міжнародного симпозіуму, розвиток людських ресурсів Канади та ОЕСР. 2001. Отримано з <http://www.oecd.org/dataoecd/25/10/1825902.pdf>

**Людмила ГОНЧАР,
м. Київ,**

старший науковий співробітник лабораторії соціальної педагогіки та соціальної роботи
Інституту проблем виховання НАПН України,
доктор педагогічних наук, професор

ДІАГНОСТИКА РІВНІВ ГОТОВНОСТІ МОЛОДОЇ ОСОБИСТОСТІ ДО МАЙБУТНЬОГО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ

Анотація. У статті подано діагностику рівнів сучасної української молоді до майбутнього сімейного життя за критеріями «знання про майбутнє сімейне життя»,